

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»

Кафедра міжнародних відносин та журналістики

Рада молодих учених

**ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії
науки ім. Г. М. Доброва НАН України»**

Рада молодих учених

Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»

**Комітет освіти, науки, молоді та спорту Громадської ради Київської
міської державної адміністрації**

**Комітет з питань суспільного розвитку та суспільно-владних
відносин при Міністерстві юстиції України**

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ НАУКИ ХХІ СТОЛІТТЯ

**IV Всеукраїнська науково-практична
Інтернет-конференція
молодих учених та студентів**

м. Київ, Україна, 2 грудня 2024 р.

ВАСИЛЬЄВА О. В.

к.е.н., завідувач Центру інновацій та технологічного розвитку,
ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки
ім. Г. М. Доброва НАН України»,
доцент кафедри міжнародних відносин та журналістики,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»
м. Київ

lena_vovchenko@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0001-7502-5702>

ТЕХНОЛОГІЇ ПОДВІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЛЯ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Технології подвійного призначення (ТПП) – це інновації, які можуть використовуватися як у військовій, так і в цивільній сферах. Їх універсальність сприяє ефективному використанню ресурсів для розв’язання критичних завдань у різних сферах. Війна суттєво підірвала інфраструктуру, економіку та соціальну стабільність країни. Необхідність швидкого відновлення критичних об’єктів та підтримки обороноздатності створює попит на ТПП. Україна потребує рішень, які дозволять одночасно відновлювати економіку, розвивати технологічний сектор і посилювати безпеку. ТПП стимулюють розвиток високотехнологічних галузей, створюючи нові робочі місця та розширюючи експортний потенціал. Використання ТПП сприяє: покращенню доступу до критичних послуг (медицина, енергопостачання, транспорт); підготовці кадрів із високим рівнем кваліфікації; підтримці соціальної стабільності у громадах, які постраждали від війни.

Використання ТПП дозволяє одночасно посилювати обороноздатність та створювати цивільну інфраструктуру. Інтеграція ТПП сприятиме оптимізації ресурсів, необхідних для відновлення країни. Основними пріоритетними напрямками розвитку ТПП в Україні є:

– енергетика: розвиток альтернативних джерел енергії, створення стійких енергомереж, які можуть функціонувати за умов надзвичайного стану. Україна активно розвиває відновлювальні джерела енергії (ВДЕ), зокрема, у 2020 р. увійшла в ТОП-10 країн світу за темпами розвитку відновлюваної енергетики. У

2019 р. Україна піднялася до ТОП-8 країн світу за інвестиційною привабливістю для проєктів у сфері низьковуглецевої енергетики [1];

– інфраструктура та транспорт: модернізація транспортних систем із використанням дронів, автономних машин та інших технологій. Використання 3D-друку для виготовлення конструкцій, а також інноваційні матеріали для будівництва тимчасових або мобільних будівель можуть бути швидким та економічно ефективним рішенням;

– цифровізація: застосування інформаційних технологій для управління державними ресурсами, забезпечення кібербезпеки та створення «розумних міст». В Україні є великий потенціал для впровадження цифрових рішень у державне управління та соціальні послуги, наприклад, платформа «Дія», проєкт «Електронне здоров'я» (eHealth), система електронних державних закупівель Prozorro, низка платформ для дистанційного навчання («На урок», «EdEra», «Prometheus») і т.д.;

– охорона здоров'я: розробка мобільних медичних пунктів і технологій телемедицини. Уряд визначив збереження та зміцнення здоров'я громадян як ключовий аспект національних стратегій відновлення [2]. Ініціативи, які інтегрують наукові висновки в політику охорони здоров'я, можуть призвести до більш ефективних медичних послуг, які вирішать унікальні виклики, з якими стикнуться громадяни в післявоєнній Україні.

Використання ТПП дозволять Україні залучати міжнародні інвестиції та співпрацювати з іншими країнами, що також може призвести до технологічного обміну. Це сприятиме підвищенню конкурентоспроможності країни на світовій арені, надаючи доступ до передових розробок та досвіду в різних галузях, що є важливим для економічного відновлення.

В умовах постійної загрози національній безпеці України, розвиток ТПП є важливим для посилення обороноздатності країни. Це дозволяє створювати сучасні військові технології, які можуть бути використані як у бойових діях, так і в мирних цілях, таких як забезпечення безпеки на цивільних об'єктах. ТПП є ключовим інструментом для відновлення України після війни, оскільки вони

дозволяють одночасно вирішувати задачі у сфері національної безпеки та соціально-економічного розвитку. Їх впровадження сприяє зростанню економіки, відновленню інфраструктури, створенню нових робочих місць та підвищенню конкурентоспроможності країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сектор відновлювальної енергетики України до, під час та після війни.
URL : <https://razumkov.org.ua/statti/sektor-vidnovlyuvanoyi-energetyky-ukrayiny-do-pid-chas-ta-pislya-viyny#:~:text=В%202021%20році%20частка%20електроенергії,3%25%20прийшлося%20на%20малу%20гідроенергетику.>
2. Система у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки.
URL: <https://howareu.com/storage/app/media/Posibnuki/2024-06-06%20ЦМ%20версія%202.0.pdf>